

UNIVERZITET U TUZLI

**Akademija dramskih umjetnosti
(pozorište, film, radio i TV)**

**STUDIJSKI PROGRAM I CIKLUSA STUDIJA
ODSJEKA GLUMA**

**s primjenom od ak. 2012/2013. godine.
/ OPŠTE ODREDBE /**

Tuzla, 07.05.2012. godine

DEKAN AKADEMIJE:

Vlado Kerošević, red.prof.

I OPĆI DIO STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija I ciklusa

Završetkom studija I ciklusa student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog Kantona.

Uz diplomu studentu se izdaje i Dodatak diplome (saplement).

2. Uslovi i upis na studijski program

Pravo učešća na Konkursu imaju kandidati državljani Bosne i Hercegovine, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno odgovarajuće srednje obrazovanje.

Pravo učešća na Konkursu imaju i kandidati sa završenom srednjom stručnom školom, ukoliko su stekli dopunsko obrazovanje iz općeobrazovnih predmeta u gimnaziji ili srednjoj tehničkoj i srodnoj školi.

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu rezultata prijemnog ispita i drugih kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Nastavni plan studija urađen je u skladu sa obavezama Akademije dramskih umjetnosti studijskog programa-odsjeka **GLUMA** da redovno inovira nastavne planove i programe, u skladu sa novim zahtjevima na tržištu. Nastavni plan i programi prilagođeni su zahtjevima Zakona o visokom obrazovanju i standardima kojima se reguliše visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini, što podrazumijeva potpuno prilagođavanje Bolonjskim principima i novi sistem organizovanja nastave i kontinuiranog ocjenjivanja studenata.

Studenti slušaju dvije grupe predmeta (obavezni i izborni) čijim polaganjem ostvaruju različit broj ECTS bodova-kredita. Primjena ovog nastavnog plana i programa počela je školske 2012/2013. godine.

Ciljevi studijskog programa su slijedeći:

1. Otkrivanje i prepoznavanje predisponentnih sposobnosti studenata.
2. Normiranje stručno umjetničkih i pedagoških kriterija za kultiviranje predisponentnih sposobnosti studenata kroz umjetničko-nastavni proces ADU Tuzla.
3. Razvijanje analitičkog i kritičkog razmišljanja u oblasti umjetnosti glume;
4. Razvijanje kreativnosti, inventivnosti, individualnosti u okviru klase-studijske grupe;
5. Razvijanje sklonosti timskom radu u okviru klase-studijske grupe;
6. Razvijanje interesa i spremnosti za cjeloživotno učenje i umjetničko istraživanje;
7. Orjentacija ka eksperimentalnom, istraživačkom radu, te stručno-umjetničkom pristupu u rješavanju problema u oblasti umjetnosti glume u svim medijima upražnjavanja (pozorište, film, radio i TV);
8. Upoznavanje sa metodama, tehnikama i alatima istraživanja u oblasti umjetnosti glume;
9. Razvijanje sposobnosti fokusiranja na bitne činjenice kod formiranja vlastitog stava o suštinskim estetskim i etičkim normama upražnjavanja vještine umjetnosti glume;
10. Razvijanje senzibilnosti i prijemčivosti za drugačije mišljenje i podnošenje kritičkog stava o vlastitom umjetničkom radu;

11. Razvijanje senzibilnosti za podizanje kvaliteta studija na viši nivo u skladu sa važećim međunarodnim standardima;
12. Razvijanje senzibilnosti za adekvatno povezivanje, historije, nauke, prakse, eksperimenta, kao i osobne vještine i sklonosti u oblasti upražnjavanja umjetnosti glume;
13. Uspostavljanje odgovarajućeg odnosa između stručno-umjetničkih i teorijsko-umjetničkih predmeta sa težištem na stručno-umjetničkim predmetima.
14. Dovođenje do diplome **Bachelor Glumac (240 ECTS)**

4. Trajanje I ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Prvi ciklus studija traje četiri godine (osam semestara) i vrednuje se sa 240 ECTS bodova.

Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Osposobljenost za rad i zapošljavanje na poslovima i radnim zadacima **srednje i velike složenosti**, po kvantitetu i kvalitetu, iz oblasti **umjetnosti glume**, na radnim mjestima: (**demonstrator, animator, voditelj, promoter, moderator, performer, glumac, asistent u projektu, umjetnički voditelj projekta i direktor projekta**) u svim oblicima prakticanja i u svim medijima, (pozorište, film, radio i TV), u projektima **kolektivne stručno-umjetničke realizacije** u koncepciji reditelja, umjetničkog voditelja-direktora ili urednika programa, a u angažmanu postojećih formalno-pravnih i organizacionih oblika produkcije, uz **visok** stupanj osobne, etičke, estetske i profesionalne odgovornosti u okviru kolektivne realizacije umjetnosti glume.

Detaljni pregled stečenih kompetencija i ishoda učenja:

Demonstrator, animator, voditelj, promoter, moderator, performer, glumac, asistent u projektu, umjetnički voditelj projekta i direktor projekta) u svim oblicima prakticanja i u svim medijima, (pozorište, film, radio i TV), u projektima kolektivne stručno-umjetničke realizacije.

6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studiranja

Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa **istorodnih** akreditovanih studijskih programa-odsijeka, na studijski program Akademije dramskih umjetnosti, odsjek-studijski program **Gluma** pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Pod **istorodnim** studijskom programom smatra se odsjek-studijski program **Gluma**.

7. Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa

Studenti Akademije dramskih umjetnosti, odsjek-studijski program **Gluma** mogu upisati pojedine predmete drugih studijskih programa Univerziteta u Tuzli, kao i drugih Univerziteta u zemlji i inostranstvu, koji se ne izvode na matičnom studiju, i to samo ako je takav predmet predviđen nastavnim planom i programom **prvog ciklusa studija** odsijeka-studijskog programa **Gluma**, Akademije dramskih umjetnosti Univerziteta u Tuzli, odnosno ugovorima o saradnji, mobilnosti studenata i stipendijama razmjene studenata sa drugim univerzitetima.

Upis predmeta sa drugih Užih nučnih oblasti Univerziteta u Tuzli, nakon saglasnosti Vijeća Odsjeka, odobrava Dekan Akademije, uz saglasnost voditelja studijskog odsjeka u okviru kojeg se nalazi predmet koji student želi da sluša. Upis predmeta sa drugih Univerziteta, i njegovo priznavanje, vrši se uz saglasnost Vijeća Odsjeka, kao i odobrenje domaćinskog odsjeka na drugom univerzitetu.

Ostvareni ECTS bodovi priznaju se kao da su ostvareni u okviru studijskog programa **Gluma**, a bodovna vrijednost predmeta odgovara onoj koju taj predmet ima u okviru studijskog programa u okviru kojeg se izvodi.

Broj studenata koji mogu upisati pojedini predmet ograničen je kapacitetom fakulteta/Akademije, o čemu odlučuje dekan na prijedlog odgovornog nastavnika predmeta.

Predmet koji student sluša na drugom fakultetu/Akademiji upisuje se u index.

8. Uslovi upisa u sljedeći semestar, odnosno narednu godinu studija, te način završetka studija

Student stiče pravo na upis u narednu godinu studija ostvarivanjem ECTS kredita za predmete iz prethodne godine studija.

Student može prenijeti u narednu godinu studija najviše 10 (deset) ECTS bodova ili najviše 2 (dva) predmeta, ukoliko zajedno nose više od 10 (deset) ECTS bodova.

Student koji ne ispuni uslove iz prethodnih stavova, obnavlja istu godinu studija.

Student koji obnavlja studijsku godinu izvršava preostale ispitne obaveze u terminima završnog popravnog i dodatnog popravnog ispita

Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja, u visini koju utvrdi Senat.

Student koji obnavlja studijsku godinu, obavezan je prisustvovati realizaciji nastave samo iz nastavnih predmeta iz kojih nije izvršio utvrđene obaveze učešća u nastavi, odnosno nije ostvario pravo na potpis. Ako se, u navedenom slučaju radi o predmetu iz grupe izbornih predmeta student, u narednoj akademskoj godini, može ponovo upisati isti ili birati drugi izborni predmet koji nosi potreban broj ECTS kredita.

Nakon položenih svih ispita u okviru I ciklusa dodiplomskog studija, student polaže **Završni rad I ciklusa studija Glume** na temu iz stručno-umjetničkih predmeta i oblasti studija, uz mentorstvo relevantnih predmetnih nastavnika.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar (apsolvent) zadržava status studenta još 6 (šest) mjeseci, odnosno do 31. marta naredne godine, u kojem periodu ima pravo na obavljanje preostalih završnih ispita, u svakom kalendarskom mjesecu. Ukoliko ne diplomira u navedenom roku, preostale obaveze izvršava kao student – imatrikulant, uz obavezu plaćanja naknade za polaganje ispita u visini koju utvrdi Senat. Status imatrikulacije podrazumijeva vođenje studenta u evidenciji, bez obaveze obnavljanja završne godine studija i može trajati najduže do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnom planu i programu. Student koji ne diplomira do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnom planu i programu obnavlja upis završne godine studija, uz obavezu izvršavanja razlike obaveza iz nastavnog plana i programa u primjeni, ukoliko se ona utvrdi.

9. Spisak obaveznih i izbornih predmeta i nasztavni plan studijskog programa- Odsjeka Gluma s primjenom od 2012/13. ak. godine.:

I GODINA**I semestar****II semestar**

Obavezni krediti	Zimski semestar				ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Gluma I	5	5		11				
Scenski govor I	2	2		5				
Tehnika glasa I	1	2		4				
Scenski pokret I	2	1		4				
Sociologija umjetnosti I	2	0		2				
Svjetsko pozorište i drama I	2	0		2				
Gluma II					5	5		11
Scenski govor II					2	2		5
Tehnika glasa II					1	2		4
Scenski pokret II					2	1		4
Sociologija umjetnosti II					2	0		2
Svjetsko pozorište i drama II					2	0		2
Ukupno obaveznih	14	10		28	14	10		28

Izborni krediti	Zimski semestar				ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Scenske umjetničke vještine I	1	1		2				
Historija umjetnosti I	2	0		2				
Sviranje I	1	1		2				
Scenske umjetničke vještine II					1	1		2
Historija umjetnosti II					2	0		2
Muzička kultura					2	0		2
Ukupno izbornih		2		2		2		2

Dopunski krediti	Zimski semestar				ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Tjelesni i zdravstveni odgoj I	0	0	2	0				
Tjelesni i zdravstveni odgoj II					0	0	2	0
Ukupno dopunskih		2		0		2		0

Rekapitulacija	Zimski semestar				ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Časovi i krediti								
Obavezni krediti	12	10		28	12	10		28
Izborni krediti		2		2		2		2
Dopunski krediti		2		0		2		0
UKUPNO:		26		30		26		30

Način izvođenja nastave: Radi intenziteta, specifičnosti i preciznosti zapažanja promjena na studentima u procesu istraživanja, potrebno je stalno prisustvo i profesora i asistenta na svim časovima i vježbi i predavanja predmeta obaveznih kredita.

II GODINA**III semestar****IV semestar**

Obavezni krediti	Zimski semestar				ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Gluma III	5	5		11				
Scenski govor III	2	2		5				
Tehnika glasa III	1	2		4				
Scenski pokret III	2	1		4				
Južnoslovensko pozorište i drama I	2	0		2				
Svjetsko pozorište i drama III	2	0		2				
Gluma IV					5	5		11
Scenski govor IV					2	2		5
Tehnika glasa IV					1	2		4
Scenski pokret IV					2	1		4
Južnoslovensko pozorište i drama II					2	0		2
Svjetsko pozorište i drama IV					2	0		2
Ukupno obaveznih	14	10		28	14	10		28

Izborni krediti	Zimski semestar				ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Scenske umjetničke vještine III	1	1		2				
Psihologija umjetnosti I	2	0		2				
Sviranje II	1	1		2				
Scenske umjetničke vještine IV					1	1		2
Psihologija umjetnosti II					2	0		2
Likovna kultura					2	0		2
Ukupno izbornih		2		2		2		2

Rekapitulacija	Zimski semestar				ljetni semestar			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Časovi i krediti								
Obavezni krediti	14	10		28	14	10		28
Izborni krediti		2		2		2		2
UKUPNO:		26		30		26		30

Način izvođenja nastave: Radi intenziteta, specifičnosti i preciznosti zapažanja promjena na studentima u procesu istraživanja, potrebno je stalno prisustvo i profesora i asistenta na svim časovima i vježbi i predavanja predmeta obaveznih kredita.

III GODINA		V semestar				VI semestar			
Obavezni krediti		Zimski semestar				ljetni semestar			
Predmet		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Gluma V		5	5		11				
Scenski govor V		2	2		5				
Tehnika glasa V		1	2		4				
Scenski pokret V		2	1		4				
Osnovi primjenjene muzike I		2	0		2				
Južnoslovensko pozorište i drama III		2	0		2				
Gluma VI						5	5		11
Scenski govor VI						2	2		5
Tehnika glasa VI						1	2		4
Scenski pokret VI						2	1		4
Scenog. kostim, maska i sc. prost. I						2	0		2
Južnoslovensko pozorište i drama IV						2	0		2
Ukupno obaveznih		14	10		28	14	10		28

Izborni krediti		Zimski semestar				ljetni semestar			
Predmet		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Scenske igre I		1	1		2				
Osnovi produkcije I		1	1		2				
Engleski jezik I		0	2		2				
Scenske igre II						1	1		2
Osnovi produkcije II						1	1		2
Engleski jezik II						0	2		2
Ukupno izbornih			2		2		2		2

Rekapitulacija		Zimski semestar				ljetni semestar			
Časovi i krediti		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Obavezni krediti		14	10		28	14	10		28
Izborni krediti			2		2		2		2
UKUPNO:			26		30		26		30

Način izvođenja nastave: Radi intenziteta, specifičnosti i preciznosti zapažanja promjena na studentima u procesu istraživanja, potrebno je stalno prisustvo i profesora i asistenta na svim časovima i vježbi i predavanju predmeta obaveznih kredita.

IV GODINA	VII semestar				VIII semestar			
Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
Predmet	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Gluma VII	4	4		9				
Scenski govor VII	2	2		5				
Tehnika glasa VII	1	2		4				
Scenski pokret VII	2	1		4				
Elementi filma	3	3		6				
Osnovi primjenjene muzike II	2	0		2				
Gluma VIII					4	4		8
Scenski govor VIII					1	1		3
Tehnika glasa VIII					1	1		3
Scenski pokret VIII					1	1		3
Scenog. kostim, maska. i sc. prost. II					2	0		2
Završni rad I ciklusa: predstava, projekat-uloga, (teatar, film i TV)					1	9		11
UKUPNO OBAVEZNIH	14	12		30	10	16		30

Rekapitulacija	Zimski semestar				Ljetni semestar			
Časovi i krediti	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Obavezni krediti	14	12		30	10	16		28
Izborni krediti		0		0		0		0
UKUPNO:		26		30		26		30

Način izvođenja nastave: Radi intenziteta, specifičnosti i preciznosti zapažanja promjena na studentima u procesu istraživanja, potrebno je stalno prisustvo i profesora i asistenta na svim časovima i vježbi i predavanja predmeta obaveznih kredita.

II OPIS PROGRAMA

1. Obim studijskog programa

Obim studijskog programa-odsijeka **Gluma**, koji se izvodi u jednom semestru iznosi **30 ECTS** bodova-kredita, a za akademsku godinu **60 ECTS** bodova-kredita. Da bi uspješno završio I ciklus studija, student treba imati ukupno **240 ECTS** bodova-kredita. Nakon završenog I ciklusa studija, pod određenim uslovima u skladu sa Statutom i Pravilima Univerziteta u Tuzli i odlukom Senata, moguć je nastavak studija na II ciklusu studijskog programa-odsijeka **Gluma**, u trajanju od jednu godinu, odnosno dva (2) semestra i to: I i II semestr, prema Nastavnom planu i programu II ciklusa studijskog programa-odsijeka **Gluma**, unutar užih umjetničkih/naučnih oblasti.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednom semestru na II ciklusu je **30 ECTS** bodova-kredita, odnosno **60 ECTS** bodova-kredita. Na I i II ciklusu studija Gluma student može ostvariti ukupno 300 ECTS bodova-kredita.

Predviđa i organiziranje III ciklusa – *doktorski umjetnički studij* u trajanju od tri godine, odnosno šest (6) semestara i to: od I do VI semestra. Obim studijskog programa koji se izvodi u jednom semestru na III ciklusu studija je **30 ECTS** bodova-kredita, a za cijelu akademsku godinu iznosi **60 ECTS** bodova-kredita. Da bi uspješno završio doktorski studij

student mora ostvariti u toku III ciklusa ukupno **180 ECTS** bodova-kredita, odnosno ukupno na I, II i III ciklusu studija **480 ECTS** bodova-kredita.

Cilj I ciklusa studija na studijskom programu-odsijeku Gluma je omogućiti upisanim studentima sticanje znanja i vještina, za rad i zapošljavanje na poslovima i radnim zadacima **srednje i velike složenosti**, u svim oblicima prakticanja i u svim medijima, (pozorište, film, radio i TV),

Studij I ciklusa se organizira i izvodi prema utvrđenom Nastavnom planu i programu kao savremen studij, primjeren mogućnostima i interesima upisanog studenta, u profesionalnim studijskim uvjetima, kompatibilan srodnim studijskim umjetničkim programima-odsjecima na Univerzitetima u BiH i inozemstvu.

2. Nastavne oblasti ili moduli

Prvi ciklus studija studijskog programa-odsijeka Gluma na Akademiji dramskih umjetnosti Univerziteta u Tuzli organizira se kao osnovni umjetnički studij u okviru slijedećih užih umjetničkih/naučnih oblasti, i to: „**GLUMA**“, „**PRODUKCIJA**“, I „**TEORIJA UMJETNOSTI**“, Umjetničko/naučno/nastavna istorija, teorija, praksa i vještina prezentira se postupno, od jednostavnijih ka složenijim temaskim sadržajima.

Svaki predmet je postavljen autonomno u odnosu na druge predmete, pa se u njihovom ukupnom savladavanju u zbiru svih predmeta za svaki semestar nalazi i temeljni uslov za upisivanje narednog (višeg semestra studija).

Ukoliko student I ciklusa studija ne izvrši sve obaveze predviđene Nastavnim planom i programom u okviru nastave kolegija predmeta i semestralnog završnog ispita ili modula kolegija istog predmeta, kroz predispitne obaveze, postoji mogućnost da navedeno gradivo savlada te da stečeno znanje prezentira na popravnim ispitima. Pri tome, student može polagati u narednom semestru onoliko predmeta koliko je u tom semestru predviđeno.

Student može ponovo pohađati nastavu iz najviše dva predmeta iz prethodnog semestra kada se nastava ponovo organizira iz tih predmeta u okviru nastavnog procesa u akademskoj godini koja slijedi prema **biernalniom moratoriju** studiranja na studijskom programu-odsijeku Gluma.

Ukoliko student nije izvršio obaveze iz više od dva predmeta ili 10 ECTS smatra se da ne može dalje pohađati nastavu u tekućoj akademskoj godinu (ako drugačije nije regulisano posebnim odlukama Senata), te mu se status studenta nalazi u mirovanju do akademske godine koja slijedi prema **biernalniom moratoriju** studiranja na studijskom programu-odsijeku Gluma..

3. Predmeti ili kolegiji

Nastavni predmeti-kolegiji koncipirani su modularno prema grupama tematskih jedinica i prema fondu kontakt sati predavanja i vježbi, utvrđeni su Nastavnim planom i programom, a dijele se na **osnovne-obavezne i stručno-izborne**.

U osnovne-obavezne predmete-kolegije spadaju svi predmeti iz užih umjetničkih /naučnih oblasti: „**GLUMA**“, „**PRODUKCIJA**“, I „**TEORIJA UMJETNOSTI**“, koji su utvrđeni Nastavnim planom i programom.

U nastavnom planu i programu nude se tri stručno-izborna predmeta-kolegija po semestru, u prve tri godine studija, od kojih student bira jedan. Na listi izbornih predmeta nalaze se predmeti koji mogu obogatiti i proširiti znanja iz osnovnih predmeta. Izborni predmeti za koje se studenti odluče postaju za njih obavezni predmeti. Ove predmete studenti biraju uz konsultaciju sa predmetnim nastavnikom-šefo klase i prema svojim studijskim interesovanjima.

4. Fond nastavnih sati

U okviru nastavnog procesa predviđen je ukupni fond opterećenja od 40 sati sedmično. Od toga fond nastave iznosi 26 kontakt-sati tokom svake sedmice u okviru jednog

semestra, koji je uzet kao osnovna mjera za savladavanje nastavnog gradiva tokom cijelokupnog studija studija I ciklusa studijskog programa-odsijeka Gluma. Ostalih 14 sati u okviru sedmičnog opterećenja predviđeno je za samostalan rad studenata na pripremanju zadataka u okviru studijskog istraživanja.

U jednoj akademskoj godini nastava se organizira u dva semestra, zimski semestar traje od sredine septembra do kraja decembra tekuće kalendarske godine, a ljetni semestar od kraja februara do početka juna kalendarske godine.

Ukupan fond nastave iznosi 44 sedmice godišnje, a od toga se u svakom semestru planira 15 sedmica tokom kojih student prati nastavu u vidu predavanja (P), vježbi (V) i seminara (S). Preostalih 14 sedmica predviđa se održavanje dopunske nastave, dovršavanja drugih studijskih obaveza, te završnih i popravnih ispita, kao i pauza između semestra.

Prisustvo nastavi je obavezno i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. U toku semestra student može neopravdano odsustovati najviše 20% od ukupnog fonda sati nastave u pojedinom predmetu, odnosno tri (3) puta u toku semestra iz jednog predmeta. Student koji neopravdano izostaje sa nastave više od tri (3) puta u toku semestra neće dobiti potpis, a time gubi mogućnost da pristupi završnoj provjeri znanja. U formalnom i stvarnom smislu student na taj način gubi semestar koji je upisao, te se mora pismeno obratiti Naučno-nastavnom vijeću s molbom da ponovi taj semestar još jednom u toku studija, a prema **bienalnom moratoriju** studiranja na studijskom programu-odsijeku Gluma...

5. Druge studijske obaveze

U toku trajanja nastave od studenata se očekuje, osim urednog pohađanja svih vidova nastave, i sljedeće:

- psiho-fizička spremnost za istraživanje u uslovima maksimalnog fizičkog opterećenja.
- aktivno učešće na satu predavanja i vježbi u vidu davanja prijedloga i ideja zasnovanih na koncentraciji pažnje, mašti i imaginaciji pojedinca i grupe-klase.
- aktivno učešće na satu predavanja i vježbi u vidu usmenog postavljanja pitanja i/ili nuđenja odgovora u okviru obrađivane nastavne jedinice;
- davanja usmenog i pismenog doprinosa kod izvođenja vježbi;
- sudjelovanje u diskusiji o pojedinim temama u okviru seminara;
- izrada domaćih zadataka u predviđenim rokovima;
- Vođenje dnevnika rada radi usvajanja glostarija stručno-umjetničkih pojmova, leksema i izraza te sticanja iskustva i vještine profesionalne estetsko-umjetničke komunikacije.
- Sticanje znanja i iskustva kroz sekundarne izvore u biblioteci korištenjem multimedijalnih nastavnih sredstava, uključujući i pretraživanje web stranica na internetu, te njihovo prezentiranje na satu,
- izrada individualnog seminarskog rada kraćeg obima (7-9 stranica teksta, ili do 2.500 riječi), ili sudjelovanju u radu grupe od 2-3 studenta na izradi većeg seminarskog rada (10-12 stranica teksta, ili do 5.000 riječi).

6. Provjera znanja

Predmetni nastavnik je dužan u prvoj sedmici početka nastave upoznati studente sa silabusom nastavnog predmeta, odnosno rasporedom realizacije nastavnog programa po sedmicama, literaturom, predviđenim oblicima aktivne nastave (predispitne obaveze) i načinom njihovog vrednovanja, karakterom i sadržajem ispita, strukturom ukupnog broja bodova i načinom polaganja ispita i formiranja ocjene. Također, nastavnik je dužan da po završetku nastave obavijesti studenta o ukupnom broju bodova, koje je student ostvario realizacijom predispitnih obaveza

U okviru trajanja nastavnog procesa mogu se organizirati **redovne provjere znanja-semestralni pregledi rada** u vidu: prezentacija, seminarskih radova, pismenih i/ili usmenih testova, kolokvija, ili drugih vidova ispitivanja, i to najmanje jedan, a najviše dva puta u semestru, ovisno od broja modularnih tematskih cjelina kolegija i planiranog fonda sati za

servisiranje predavanja i vježbi, (svi predmeti-koligiji čiji je fond sati predavanja i vježbi nedjeljno do 4 sata jedna provjera znanja-semestralni pregled rada, a ostali predmeti-koligiji čiji je nedjeljni fond sati 4 sata i više, dvije provjere znanja-semestralna pregleda rada **u okviru predispitnih obaveza**. Studenti su obavezni pristupiti svim provjerama znanja. Provjere znanja-semestralni pregledi rada su kumulativni princip ostvarivanja bodova predviđenog i/ili traženog fonda znanja i sticanja vještina.

Student koji ne ostvari povoljan rezultat u ispunjavanju predispitnih obaveza, može pristupiti **završnoj provjeri znanja-semestralnom završnom ispitu** u redovnom roku, koji se organizira u toku 15. sedmice ili sedam dana nakon završetka nastave u semestru.

Završni ispit se polaže u pismenoj, usmenoj ili praktičnoj formi, odnosno kombinacijom najviše dva od utvrđenih oblika, a polaže se pojedinačno ili grupno, u akademskim uslovima ili javno, na način definisan silabusom predmeta-koligija. Ispitu može pristupiti student koji je zadovoljio sve silabusom propisane nastavne obaveze, te se blagovremeno prijavio za polaganje završnog ispita, odnosno najkasnije tri (3) sedmice prije nego što će se ispit održati, a prema objavljenom akademskom kalendaru. Rezultati pismenih ispita iz svakog ispitnog roka se čuvaju do slijedeće školske godine.

Postoje slijedeći ispitni rokovi:

1) **semestralni zimski ispitni rok**, koji se organizira u 15. sedmici nastave, ili u prvoj narednoj (15+1 ili 16.) sedmici od početka nastave u zimskom semestru;

2) **I popravni zimski ispitni rok**, koji se organizira (4) sedmice nakon redovnog roka, u zimskom semestru (15+4) ili najkasnije u 19. sedmici od početka nastave u zimskom semestru;

3) **semestralni ljetni ispitni rok**, koji se organizira u 15. sedmici nastave, ili u prvoj narednoj (15+1 ili 16.) sedmici od početka nastave u ljetnom semestru,

4) **I popravni ljetni ispitni rok**, koji se organizira (4) sedmice nakon redovnog roka u ljetnom semestru (15+4) ili najkasnije u 19. sedmici od početka nastave u ljetnom semestru.

5) **II popravni ljetni i zimski ispitni rok**, koji se organizira (4) sedmice prije početka naredne akademske godine.

Ispiti se održavaju, u pravilu, na fakultetima, u prostorijama navedenim u rasporedu za polaganje ispita. Student je obavezan pristupiti završnoj provjeri znanja i upražnjavanja vještina u vrijeme i prostoriji, koja je blagovremeno označena kao mjesto polaganja ispita. Prilikom polaganja ispita, identitet studenta se utvrđuje indeksom. Javnost polaganja ispita obezbjeđuje se objavljivanjem vremena i mjesta održavanja ispita. Polaganju ispita, ukoliko je to moguće, mogu prisustvovati zainteresovani studenti. Ispitu, pored studenta i predmetnog nastavnika/saradnika obavezno mora prisustvovati najmanje još jedna osoba iz reda studenata, nastavnika ili saradnika.

Dužina trajanja pismenog dijela ispita određuje se na bazi obima nastavnog programa, s tim da ne može trajati kraće od jednog, niti duže od tri školska časa. Rezultati pismenog dijela završnog ispita moraju biti objavljeni najkasnije petnaest dana od dana održavanja ispita. Ukoliko se završni ispit polaže samo u pismenoj formi, rezultati ispita moraju biti objavljeni najkasnije sedam dana od dana održavanja ispita. Rezultati ispita su također javni, a student ima pravo uvida u ispitnu dokumentaciju. Pismeni radovi sa ispita se čuvaju do kraja naredne akademske godine.

Student koji ne pristupi završnom ispitu iz nekog predmeta ili ne ostvari ukupan broj bodova dovoljan za pozitivnu/prolaznu ocjenu za neki predmet, može pristupiti popravnom ispitu iz datog predmeta, u roku koji ne može biti kraći od 4 (četiri) sedmice, računajući od dana polaganja završnog ispita u semestru. Popravni i dodatni popravni ispit izvode se na isti način, te nose isti broj bodova u ukupnoj strukturi bodovanja, kao i završni ispit za dati predmet.

Student koji ne položi ispit u redovnom, I popravnom ili II popravnom roku upisuju isti ponovo, ako je iz grupe obaveznih predmeta, a ako je iz grupe izbornih predmeta upisuju isti predmet ili odabire drugi izborni predmet da bi ostvario potrebne ECTS bodove, a prema **bielalnom moratoriju** studiranja na studijskom programu-odsijeku Gluma.

7. Sistem ocjenjivanja

Ocjenjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena. Konačna ocjena formira se na osnovu zbira ostvarenih bodova na aktivnostima u toku nastave, predispitnim provjerama i završnom, odnosno popravnim ispitima. Ispunjenjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita student može ostvariti najviše 100 bodova. U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova mora biti predviđeno za predispitne aktivnosti i provjere znanja semestralne preglede rada u toku semestra. Konačni uspjeh studenta za određeni predmet, u određenom semestru, izražava se brojnomo, opisnom ili slovnom ocjenom, kako slijedi:

- ocjena 5 (pet), opisno "ne zadovoljava", slovno "F",
- ocjena 6 (šest) opisno "dovoljan", slovno "E",
- ocjena 7 (sedam) opisno "dobar", slovno "D",
- ocjena 8 (osam) opisno "vrlodobar", slovno "C",
- ocjena 9 (devet) opisno "izvanredan", slovno "B", te
- ocjena 10 (deset) opisno "odličan", slovno "A".

Ocjene odgovaraju numeričkim pokazateljima i to prema slijedećoj ljestvici:

Ocjena	Postotak osvojenih bodova od 0-100	Opisna ocjena
10	94 – 100	Odličan - izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama
9	84 – 93	Izvanredan - iznad prosjeka, ali sa ponekom greškom
8	74 – 83	Vrlodobar - općenito dobar rad, ali sa stanovitim greškama
7	64 – 73	Dobar - solidan, ali sa značajnim nedostacima
6	54 – 63	Dovoljan - zadovoljava minimalne kriterije
5	0 – 53	Ne zadovoljava - potreban dodatni rad za uspješno polaganje ili znatno više rada za okončanje obaveza

Ukoliko student ne ostvari potreban broj bodova u ukupnoj strukturi bodovanja, odnosno ne dobije pozitivnu/prolaznu ocjenu od šest (6) i više, smatra se da nije ostvario ECTS kredite za dati predmet. Ukoliko, pak, student ostvari ocjenu šest (6) i više, smatra se da je ostvario ECTS kredite za dati predmet.

Konačnu prolaznu ocjenu predmetni nastavnik upisuje u ispitnu prijavu i u indeks, što ovjerava svojim potpisom. Nastavnik je dužan predati ispitnu prijavu Studentskoj službi fakulteta najkasnije tri dana nakon obavljene provjere znanja, radi uvođenja u matičnu evidenciju.

Predmetni nastavnici i saradnici vode trajnu evidenciju o provedenim ispitima u spisikovima prijavljenih studenta, te putem elektronske evidencije. U evidenciju i druge isprave studenata unose se prolazne ocjene: 10, 9, 8, 7 i 6. Ocjena nedovoljan (5) neprolazna je i upisuje se samo u evidenciju, ali ne i u druge isprave studenta.

8. Završni rad I ciklusa studija studijskog programa-odsijeka Gluma

Student Akademije dramskih umjetnosti, studijski program-odsijek Gluma, koji je izvršio sve obaveze utvrđene nastavnim planom i programom te aktima Univerziteta, nakon upisanog osmog semestra studija i sticanja ostalih uvjeta; (položeni svi obavezni-osnovni predmeti-kolegiji prethodnih sedam semestara), priprema **završni rad I ciklusa studija-kolektivni završni rad**: predstava-projekat-uloga. Završni rad I ciklusa studija je ispitni program sa obaveznom servisiranom nastave u planiranom fondu sati predavanja i vježbi, koji se priprema i polaže u toku osmog semestra, a može biti izveden u svim medijima upražnjavanja vještine umjetnosti glume (teatar, film, radio i TV).

Temu, završnog rada I ciklusa studija: predstave-projekta-uloge mogu predložiti studenti, a odobrava mentor. Studeti, kolektivno, kao klasa, preko studentske službe, pismeno, prijavljuju temu i eksplicaciju teme, odobrenu i potpisnu od strane mentora, numjetničko-nastavnom vijeću Akademije na odobravanje i dalje postupanje. Termin polaganja Završnog

ispita I ciklusa studija određuje mentor, u ovisnosti od materijalno tehničkih, estetsko-umjetničkih, kondicionih, prostornih i drugih okolnosti koje definiraju profesionalni, kreativni proces rada.

Završni rad I ciklusa studija treba biti, blagovremeno objavljen akademskoj i drugoj javnosti, javno izveden-prezentiran pred publikom, komisijom, kompetentno, srtučno-umjetnički, kritički ocijenjen i snimljen video tehnikom u potpuno profesionalnim uslovima medija izvođenja (pozorište, film, radio i TV), te pohranjen uz dosije studenata kao trajni dokument.

Završni rad I ciklusa studija student polaže pred komisijom od najmanje tri člana sastavljenom od profesora-nastavnika stručno-umjetničkih, osnovnih-obaveznih predmeta-kolegija u čijem sastavu je i mentor, koji ne može biti predsjednik komisije. O odbrani završnog rada I ciklusa studija komisija vodi zapisnik u koji upisuje ocjenu koju može donijeti većinom glasova, a koji se odlaže i čuva u dosijeju studenta kao trajni dokument.

Završni rad I ciklusa studijskog programa-odsijeka Gluma može se polagati u studijskim i izvanstudijskim prostornim uvjetima, u izuzetnim situacijama, zatvoren za javnost, pred komisijom, snimljen video tehnikom te pohranjen u dosije studenata kao trajni dokument u ovisnosti od procjene i prijedloga mentora.

Za završni rad I ciklusa studija studijskog programa-odsijeka Gluma, u ovisnosti od procjene i prijedloga mentora, studenti mogu prijaviti projekat-predstavu, igrani kratkometražni ili dugometražni film, radio i TV dramu ili seriju u kojoj ima glumački zadatak primjeren programskom sadržaju završnog rada I ciklusa studija, studijskog programa-odsijeka Gluma, koji se realizira za vrijeme trajanja VIII semestra studija ili godinu dana poslije završetka I ciklusa studija, studijskog programa-odsijeka Gluma.

Student dobija diplomu i sapslement diplome o završenom I ciklusu studija studijskog programa Gluma kada položi zadnji ispit predviđen nastavnim planom i programom i kada ostvari 240 ECTS bodova-kredita, bez obzira na polaganje završnog rada I ciklusa studija Gluma.

9. Pravo prigovora na sistem ocjenjivanja

Student ima pravo uvida u sve pismene provjere znanja sa ispita, u za to predviđenim terminima, te s tim u vezi ima pravo prigovora na objavljivanje rezultata ispita. Prigovor na rezultate ispita se podnosi dekanu, u pismenoj formi u roku od 24 sata, računajući od trenutka objavljivanja istih.

Dekan razmatra prigovor studenta i donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevu studenta, u roku od 24 sata od prijema prigovora i isto oglašava na oglasnoj ploči Akademije dramskih umjetnosti Univerziteta u Tuzli.

Ukoliko se usvoji prigovor studenta, student polaže ispit pred komisijom u roku od 24 sata računajući od dana donošenja rješenja, a izuzetno u roku od 7 dana, ukoliko je predmetni nastavnik gostujući profesor.

DEKAN AKADEMIJE

Vlado Kerošević, redovni profesor